

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра _____
«Затверджую»

052	«Політологія» ОП «Політичний менеджмент»	Сторінка 1 з 6
-----	--	----------------

Завідувач кафедри
політичних наук і права Перегуда Є.В.

30 червня 2023 р.

Розробник силабуса
доц., к.п.н. Гербут Н.А.

СИЛАБУС

Політична символізація в архітектурі

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК 16 (для денної форми навчання), ВК 19 (для заочної форми навчання)
2) Навчальний рік: 2023/2024
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 052 «Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»
7) Статус освітньої компоненти:
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: VII, IX
11) 11) Контактні дані викладача: доц., к.п.н. Гербут Надія Анатоліївна. Головний корпус КНУБА, кім. 431. Профіль викладача: https://www.knuba.edu.ua/faculties/fupp/kafedri/kafedra-politichnix-nauk-i-prava/vikladackij-sklad-8/ E-mail: gerbut.na@knuba.edu.ua; тел: 0442415566.
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: «Політичні системи та режими сучасності», «Політичні партії та партійні ідеології».
14) Мета курсу: формування розуміння: 1) символічної політики як особливого виду політичної комунікації, що використовує: 1) характеристики впливу символів на політичну свідомість та поведінку громадян; 2) механізмів зв'язку між архітектурними об'єктами та архітектурними просторами, з одного боку, та соціально-політичними процесами суспільства – з іншого.

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК03 СК03 СК05
2.	ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК03 ЗК04 СК03

3.	ДПРН03. Вміти розробляти рекомендації щодо формування планів розвитку населених пунктів, просторового планування та забудови міст.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК04 ЗК05 СК07 ДСК01
----	--	--	---------------------------	-------------------------------------

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
Денна 14	16		Контрольна робота	60	залік
Заочна 8	22		Контрольна робота	90	залік
Сума годин:			для денної: 90; для заочної: 120		
Загальна кількість кредитів ECTS			для денної: 3; для заочної: 4		
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:			для денної: 30 (1); для заочної: 30 (1)		

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Тематика лекцій та практичних занять:

Змістовий модуль 1. Символічна політика як теоретичний фундамент політичної символізації в архітектурі.

Тема 1. Теорії символів та символічна політика (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Тема 2. Символічна цінність архітектури (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Змістовий модуль 2. Політичний символізм міських архітектурних просторів.

Тема 3. Столиці: символізація заснування, процесів розвитку та переміщення (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Тема 4. Портові міста як символ політичної відкритості (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Тема 5. Міські площі як центри соціально-політичної комунікації: історичні засади формування та сучасний стан (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Змістовий модуль 3. Політична символізація окремих архітектурних об'єктів.

Тема 6. Політичний символізм адміністративних будівель (лекція – 2 год., пр. заняття – 2 год.).

Тема 7. Пам'ятники, триумфальні колони та обеліски: символічне прочитання. Архітектурна суперграфіка та муралізм у системі соціально-політичних відносин (лекція – 2 год., пр. заняття – 4 год.).

Тематика індивідуальних завдань:

1. Символи та реальність: проблема співвідношення.
2. Концепція символічного капіталу П. Бурдьйо.
3. Символічна політика та демократія: проблеми співвідношення.
4. Політична номіналізація: радянське минуле, українська сучасність.
5. Візуалізація як головний механізм впливу на політичну свідомість в сучасних умовах.
6. Символічні практики сучасних революцій («кольорові» революції).

7. Символічний потенціал Революції Гідності.
8. Архітектура як інструмент перетворення соціальної реальності.
9. «Віденський модерн» та вплив архітектури на суспільство.
10. Архітектор і влада: сценарії взаємодії (на прикладі відомих архітекторів).
11. Архітектура тоталітарних політичних режимів.
12. Знаки-символи представництва в урядових спорудах тоталітарних режимів як засіб ідеологічного впливу.
13. Від класицизму до ампіру: еволюція в контексті суспільно-політичних змін.
14. Функціоналізм в архітектурі: суспільно-політична сутність.
15. Модернізм та хай-тек в архітектурі – інструменти елітарної демократії чи інформаційного тоталітаризму?
16. Архітектура штаб-квартири ООН – маніфест інтернаціонального стилю.
17. Автомонументалізм: суспільно-політична сутність та реалізація в архітектурі.
18. Вплив децентралізації на механізми територіального планування.
19. Місто як символ утопічних політичних вчень.
20. Осьова симетрія в архітектурі як символізація влади та контролю над суспільством (Версаль, Капітолій).
21. Історична вісь (королівська перспектива) як символ багатівікового процесу створення величі столиці Франції.
22. Архітектура портових міст як символ відкритості світу та свободи.
23. Трансформація символічних функцій столиць: від абсолютизму до національних держав.
24. Концепції столиць: містика влади та простору.
25. Містика центральності столичних міст.
26. Новозбудовані столиці – прорив у майбутнє чи елітні заповідники?
27. Гуманітарний розвиток міст як інструмент політичної децентралізації (Марсель, Анкара).
28. Манхеттенська решітка як інструмент структурування міського життя.
29. Вулична скульптура: сучасні тенденції та механізми впливу на суспільну свідомість (в теоретичному контексті та на прикладі окремих міст).
30. Капітолій як символ федеральної влади (символічні елементи – розташування, купол, колони тощо).
31. Політика національної пам'яті в містобудуванні та архітектурі: світовий та український досвід.
32. Індустрія розваг та формування гіперштучної реальності.
33. Нові елементи в представницькій архітектурі як символ відкритості влади (остання чверть ХХ ст.).
34. Білий дім – символ рівності й демократії чи світової влади?
35. Представницька архітектура України: символічне прочитання.
36. Образи (міфічних) тварин в архітектурі як політичні символи.
37. Єгипетські мотиви в патріотичній символіці архітектурних об'єктів, що прославляли Наполеона Бонапарта.
38. Величність монументів як засіб звеличення правителів (на прикладі архітектури Стародавнього Єгипта та Стародавньої Греції).
39. Мавзолей Леніна – вавилонський зікурат на Червоній площі: священний центр радянського суспільства.
40. Храмова архітектура як основний засіб символізації влади у Стародавньому Єгипті.
41. Храмова архітектура як основний засіб символізації влади у Стародавній Греції.
42. Площі прямокутні, квадратні, круглі та неправильної форми: символічне

прочитання.

43. Давньоримські форуми: від центру політичного життя громадян до місця культу імператорів (форуми Цезаря, Августа, Траяна).
44. Ринкові (ратушні) площі: символізація самостійності міст, зв'язку політики й торгівлі.
45. Королівські площі в епоху класицизму як символ утвердження абсолютизму.
46. Площа Згоди в Парижі – символ перемоги над абсолютною монархією та примирення станів.
47. Трафальгарська площа – символ національної самосвідомості, політичного та суспільного життя Великобританії.
48. Майдан Незалежності: символічне прочитання.
49. Муралізм як соціально-політичне явище: витоки та сучасні тенденції.
50. Тенденції розвитку муралізму після Революції Гідності.
51. «Мистецтво – наша зброя».
52. Ересунський міст – символ політичної злагоженості та єдності Швеції та Євросоюзу.
53. Майдан Незалежності та Хрещатик : символічне прочитання.

Індивідуальне завдання може бути виконано як у формі реферату, так і у формі презентації.

Реферат повинен мати обсяг 10-15 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5) та містити наступні структурні частини: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ. У вступі обґрунтовується актуальність теми; висновок повинен містити ідеї, думки оцінки, пропозиції автора реферату. Список літератури складається відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Презентація у форматі Power Point повинна містити не менше 12 слайдів. Крім того, студент має надати матеріали доповіді, які не були розміщені на слайдах. Обсяг доповіді - не менше 5 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5).

Як виконання індивідуального завдання, за рішенням викладача, може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

18) Основна література:

Перегида С.В., Гербут Н.А. Конспект лекцій з дисципліни «Політична символізація в архітектурі», 2018. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/mod/resource/view.php?id=11071>

Політична символізація в архітектурі: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Архітектура та містобудування» / Уклад. С.В.Перегида, Н. А. Гербут. К. : КНУБА, 2018. 28 с. Місто й оновлення. Урбаністичні студії / [редкол.: С. Шліпченко, В. Тимінський, А. Макаренко, Л. Малес, І. Тищенко]. К. : ФОП Москаленко О. М., 2013. 360 с.

Трошкіна О. А. Семантика архітектури : навч. посіб. К. : НАУ, 2008. 96 с.

Чепелик В.В. Український архітектурний модерн. К. : КНУБА, 2000. 196 с.

Cities full of Symbols : A Theory of Urban Space and Culture. Ed. by Peter J. M. Nas. Leiden University Press, 2011. 300 p.

19) Додаткові джерела:

1. Гербут І.А., Гербут Н.А. Імідж міста - «дружне до жінок». Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики: Міжнар. наук.- практ. конф., Київ, 18-19 берез. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Київ. Нац. Ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 38-44.
2. Гербут Н., Гербут І. Імідж міста: амбівалентність символізації історичного минулого. Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики: Міжнар. наук.- практ. Конф., Київ, 23 вересня 2022 р. / М-во освіти і науки України, Київ. Нац. Ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2022. С. 19-21.
3. Гербут Н.А., Гербут І.А. Символічне представництво в аспекті легітимації політичної влади // Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики: Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 20–21 берез. 2020 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України. Київ. Нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. С. 51-58.
4. Гербут Н. Залежність статусу жінок в суспільстві від символічної репрезентації їх у міському соціальному просторі // Просторове планування: містопланування, архітектура, політичні та соціокультурні засади. Зб. наук. пр. Вип. І. В 2-х ч. (ч.1). Київ–Тернопіль : «Бескиди», 2020. С. 198 – 201
5. Глеба В. Просторово-адміністративна організація міста Києва та архетипи територій // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. праць / НАДУ при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр., Асоц. д-рів наук з держ. упр. Харків : ДокНаукДержУпр, 2010. Вип. 3-4. С. 26–32.
6. Ланюк Є. Ю. Історичні типи діалогічності політики і мистецтва: вплив на формування людських свобод [Текст] : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.01 ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2015. 221 с.
7. Павлишин О. Знак політичний // Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. Л. : Новий світ-2000, 2015.
8. Перегуда Є.В., Гербут Н.А. Візуалізація політичних відносин засобами архітектури. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Політологія.* 2019. №2 (41). С. 20-37.
9. Перегуда Є.В., Івашко О. Д. Візуалізація як механізм символічної політики (кейс муралізму у постреволюційній Україні). *Держава і право.* 2016. Випуск 71. С.3-14.
10. Полянська В.Ю. Символічна політика як система політичних технологій : автореф. дис ... канд. політ. наук : 23.00.02. Дніпропетровськ, 2004.
11. Хома Н. М. Архітектурний символізм: політика, виражена у камені. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.* 2015. Вип. 18. - С. 92-97.
12. Цуканова Г. Сучасне вуличне графіті як форма соціальної реклами. *Український науковий журнал «Освіта регіону».* 2013. № 1. URL : <http://social-science.com.ua/article/1010>.
13. Черкес Б. С. Національна ідентичність в архітектурі громадських центрів столичних міст в умовах ідеологічної детермінації. Автореф. ... д-ра архітектури. К., 2006.
14. Berger P., Luckmann T. *The Social Construction of Reality. A Treatise on sociology of Knowledge.* Penguin Books, 1966. 219 p.
15. Bourdieu P. Sur le pouvoir symbolique. *Annales. Economic. Societe. Civilisations.* 1977. №3. P. 407-412.
16. Glenn M. *Architecture Demonstrates Power.* URL : <https://thesis.haverford>
17. Edelman M. *Politics as symbolic action. Mass arousal and quiescence.* Chicago, Markham publishing company, 1971. 188 p.
18. Hundertmark C. *The art of rebellion: world of streetart.* Gingko Press, 2003. 143 p.
- Jones P. B. *Architecture and Ritual How Buildings Shape Society.* Bloomsbury Academic. 392 p.
19. Meyer T. *Die Transformation des Politischen.* Frankfurt/Main, 1994.
20. Pipan T. *Building a sense of a nation.* URL: http://www.urban.si/wp-content/uploads/2013/05/building_web.pdf
21. *Power and Architecture: The Construction of Capitals and the Politics of Space* /ed. by Michael Minkenberg. New-York : Berghahn, 2014. 320 p.
22. Rosenberg H. *The American Action Painters // Reading Abstract Expressionism. Context and Critique* / ed. by G. Landau Ellen. Yale : University Press, 2005.
23. Urban F. *Postmodern Architecture in Socialist Poland: Transformation, Symbolic Form and National Identity.* London: Routledge, 2020. 238 p.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання			Індивідуальне завдання	Сума балів
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3		
25	25	25	25	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у середу о 15:20 в ауд. 432.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=980>